

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Paweł Grzegorzczak (sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. Spółki jawnej w P.

przeciwko W. M.

o zaniechanie czynów nieuczciwej konkurencji i zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego W. M.

przeciwko M. Spółce jawnej w P.

o ochronę praw autorskich,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 stycznia 2020 r.,

zażalenia pozwanego (powoda wzajemnego)

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 22 lipca 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1. uchyla zaskarżone postanowienie w punkcie 2 i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...), pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego;**
- 2. dalej idące zażalenie odrzuca.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 lipca 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił częściowo skargę kasacyjną pozwanego (powoda wzajemnego) W. M. od wyroku tego Sądu z dnia 27 grudnia 2018 r., którym częściowo zmieniono zaskarżony

przez pozwanego apelacją wyrok częściowy Sądu Okręgowego w O. z dnia 2 sierpnia 2017 r., wydany w sprawie z powództwa głównego M. Spółki jawnej w P. o zaniechanie czynów nieuczciwej konkurencji i zapłatę oraz z powództwa wzajemnego o ochronę praw autorskich.

W odrzuconej skardze kasacyjnej pozwany zakwestionował zaskarżony wyrok w części, tj. co do punktu I podpunkt 1 i 2 oraz co do punktu II. W punkcie I podpunkt 1 i 2 zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Okręgowego o tyle, że zmienił treść zakazu nałożonego na pozwanego, eliminując z niej słowo „w szczególności”, oraz zmodyfikował treść oświadczenia, do którego złożenia został zobligowany pozwany. W punkcie II wyroku Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanego w pozostałej części.

Skarżący, wezwany do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej przez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia co do każdego z zaskarżonych rozstrzygnięć podał, że wartość ta w odniesieniu do punktu I podpunkt 1 i 2 zaskarżonego wyroku wynosi po 500 zł, zaś co do punktu II zaskarżonego wyroku – 65 000 zł. Sąd Apelacyjny sprawdził wartość przedmiotu zaskarżenia w zakresie, w jakim skarga kasacyjna dotyczyła punktu II zaskarżonego wyroku i ustalił ją na kwotę 12 000 zł.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny przyjął, że skarga kasacyjna była niedopuszczalna co do punktu I wyroku, a także – częściowo – co do punktu II. Roszczenia, o których rozstrzygnięto w punkcie I zaskarżonego wyroku, były oparte o art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (jedn. tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 1010) i miały charakter majątkowy, a tym samym – wobec oznaczenia przez skarżącego wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 1000 zł – skarga kasacyjna była niedopuszczalna. Punkt II zaskarżonego wyroku dotyczył powództwa wzajemnego, zaś w obu składanych apelacjach, w których kwestionowano oddalenie powództwa wzajemnego, pozwany oznaczał wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 12 000 zł. Nie było w konsekwencji podstaw do tego, by w postępowaniu kasacyjnym wartość ta była wyższa i wynosiła 65 000 zł. Idąc tym torem Sąd uznał, że skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu także co do roszczeń majątkowych objętych powództwem wzajemnym. Skarga okazała się tym samym, w ocenie Sądu Apelacyjnego,

dopuszczalna jedynie co do tej części powództwa wzajemnego, która miała charakter niemajątkowy, a więc dotyczyła „roszczenia o ustalenie istnienia osobistego prawa autorskiego”.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego zaskarżył w całości zażaleniem pozwany, zarzucając naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. i wnosząc o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postanowienie o sprawdzeniu wartości przedmiotu zaskarżenia i jej ustaleniu, wydane przez sąd drugiej instancji, nie podlega samodzielnemu zaskarżeniu do Sądu Najwyższego, toteż zażalenie w zakresie dotyczącym punktu 1 postanowienia Sądu Apelacyjnego podlegało odrzuceniu, jako niedopuszczalne (art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

W pozostałym zakresie w zażaleniu trafnie podniesiono, że Sąd Apelacyjny bez dostatecznego uzasadnienia przyjął, iż rozstrzygnięcie oddalające apelację w pozostałym zakresie, zawarte w punkcie II zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku, odnosiło się jedynie do powództwa wzajemnego. W apelacji pozwany podważył wyrok Sądu Okręgowego nie tylko co do oddalenia powództwa wzajemnego (punkt 5), lecz także co do nałożonego na niego nakazu zaniechania czynów nieuczciwej konkurencji i nakazu złożenia oświadczenia (punkt 1 i 2). Zmieniając wyrok Sądu Okręgowego w punktach 1 i 2 tego wyroku Sąd Apelacyjny jedynie częściowo uwzględnił apelację pozwanego kierowaną wobec tych rozstrzygnięć, toteż winien oddalić ją w pozostałej części i – jak należało przyjąć – rozstrzygnięcie to, łącznie z oddaleniem apelacji co do oddalenia powództwa wzajemnego (punkt 5 wyroku Sądu Okręgowego), zostało zawarte w punkcie II wyroku Sądu Apelacyjnego.

Ponadto, za niejasne należało uznać wywody Sądu Apelacyjnego, zgodnie z którymi w pozwie wzajemnym pozwany (skarżący) żądał m.in. ustalenia istnienia autorskich praw majątkowych (art. 189 k.p.c.) i zapłaty kwoty 12 000 zł, co skutkowałoby – jak wywodzono w zażaleniu – koniecznością odrębnej oceny obu tych roszczeń z punktu widzenia kryterium *ratio valoris* (art. 398² § 1 k.p.c.). Z *petitum* pozwu wzajemnego objętego pismem procesowym z dnia 18 maja 2015 r. (k. 843 i n.) wynikało, że pozwany (powód wzajemny) domagał się od powoda zapłaty kwoty 12 000 zł, nie wynikało zeń natomiast samodzielne żądanie ustalenia,

iż pozwanemu (powodowi wzajemnemu) przysługują prawa autorskie (majątkowe lub osobiste) do określonych utworów. Na tak sformułowane *petitum* nie mógł rzutować zawarty w pozwie wzajemnym wniosek o wydanie wyroku wstępnego, mając na względzie, że celowość wydania wyroku wstępnego zależy zawsze od oceny sądu (art. 318 § 1 k.p.c.), a jego przedmiot nie stanowi przedmiotu sporu w rozumieniu art. 19 i n. k.p.c. Dostrzec przy tym trzeba, że wniosek o wydanie wyroku wstępnego odnosił się tylko do praw majątkowych. Z ograniczonym do żądania pieniężnego (zapłaty) *petitum* pozwu wzajemnego korespondowała także wskazana w tym pozwie wartość przedmiotu sporu w kwocie 12 000 zł (art. 19 § 1 k.p.c.).

Zważywszy, że ocena wskazanych zagadnień rzutowała na założenia zaskarżonego zażaleniem postanowienia, Sąd Apelacyjny powinien raz jeszcze zbadać dopuszczalność złożonej skargi kasacyjnej w kontekście oznaczonej przez skarżącego wartości przedmiotu zaskarżenia w odniesieniu do poszczególnych punktów zaskarżonego wyroku. Wyjaśnienia wymaga zwłaszcza oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia w zakresie punktu I podpunkt 1 i 2 wyroku Sądu Apelacyjnego w kwocie po 500 zł w zestawieniu z tym, że rozstrzygnięcie zawarte w tym punkcie wyroku Sądu Apelacyjnego modyfikuje wyrok Sądu Okręgowego w zakresie uwzględnionych przez ten Sąd roszczeń niepieniężnych powoda głównego, stanowiąc rezultat częściowego uwzględnienia apelacji pozwanego, z drugiej zaś strony, że w świetle argumentacji przedstawionej w zażaleniu skarżący oszacował wartość „spornych majątkowych praw autorskich” na kwotę 53 000 zł.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

aj